

Liperi

Liperin kunnan koulukuljetussääntö

1.1.2019 -

Hyvinvointilautakunta § 100 / 22.11.2018

Sisällysluettelo

1. Koulukuljetusta ohjaava lainsäädäntö.....	2
Perusopetuslaki 21.8.1998/628	2
2. Koulukuljetusten myöntämisperusteet	3
Koulumatka	3
Saattoavustus	4
Kuljetuksen odotus.....	4
Koulumatkan vaarallisuus	5
Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus.....	5
Kuljetus toissijaiseen kouluun	6
Väliaikainen asuinpaikan muutos.....	6
Yhteishuoltajuus.....	6
Maksullinen kuljetus.....	6
3. Koulukuljetusten järjestäminen	7
Bussikortti.....	7
Pysäkki	7
Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana	7
Perusopetuksen tukiopeetus, jälki-istunnot, kerhotoiminta ja koululaisten ip-toiminta	7
Esiopetuksen hoitopaikka ja leikkitoiminta.....	8
Poikkeustilanteet.....	8
Tiedottaminen	8
4. Koulukuljetusta koskevat säännöt ja ohjeet	9
Oppilaan muistilista.....	9
Huoltajan muistilista.....	10
Koulun muistilista.....	11
Kuljettajan/liikennöitsijän muistilista.....	11
5. Ongelmatilanteet	12
Onnettomuus	12
Auto ei saavu pysäkillle	12
Ilkivalta	12
Palaute kuljetuksen laadusta	12
6. Vaaralliset koulutiet	12
Tien ylittäminen.....	13

1. Koulukuljetusta ohjaava lainsäädäntö

Koulukuljetussääntö sisältää periaatteet, joiden mukaan Liperin kunnassa myönnetään maksuton tai maksullinen koulukuljetus.

Koulukuljetussäännön tarkoituksena on toimia kuljetuksesta päättävien viranhaltijoiden päätöksen tukena. Säännön tehtävänä on myös tiedottaa koulukuljetuksista vastaavia liikennöitsijöitä sekä huoltajia.

Perusopetuslaki 21.8.1998/628

6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuspaikkojen sijainnin sekä liikenneyhteyksien puolesta mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. (13.7.2018/542)

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämiseksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä, 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu esiopetuksen järjestämisaika. Kunta voi perustellusta, opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä vaihtaa opetuksen järjestämisaikaa opetuskieltä kuitenkaan muuttamatta. (13.7.2018/542)

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.

32 § Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on pitempi kuin viisi kilometriä, hänellä on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Samoin, jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on pitempi kuin viisi kilometriä, hänellä on oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja takaisin. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi esimerkiksi iän tai olosuhteiden vuoksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (13.7.2018/542)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämisaikaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa

oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatustilain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (13.7.2018/542)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Liperin kunnan hallintosääntö

Hallintosäännön 22 § kohdan 10. ja 29. mukaan hyvinvointilautakunnan tehtävä on yleisen toimivaltansa lisäksi

- määrittää ensisijaisen koulun alue
- päättää kunnan kuljetussäännöstä

Hyvinvointipalveluiden viranhaltijoiden toimivalta määritellään hallintosäännön 23 §:ssä, jonka mukaan:

- Hyvinvointikoordinaattori-rehtori päättää
 - o oppilaan lähikoulusta ja toissijaisesta koulusta
 - o päättää huoltajien hakemien maksullisten ja maksuttomien koulukuljetusten myöntämisestä
- Hyvinvointivastaava-varhaiskasvatuksen johtaja päättää
 - o esiopetus- ja koululaiskuljetusten lukuvuosittaisesta järjestämisestä ja niihin liittyvistä sopimuksista hyvinvointilautakunnan hyväksymien perusteiden mukaisesti sekä allekirjoittaa em. perusteiden mukaan tehdyt kuljetussopimukset.

2. Koulukuljetusten myöntämisperusteet

Koulukuljetuksista päätetään hyvinvointilautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Päätökset tehdään lukuvuosikohtaisesti, ja oikeus kuljetukseen voi koskea koko lukuvuotta tai osaa siitä.

Koulumatka

Ensisijainen kuljetusmuoto on reittiliikenteen linja-auto, johon oppilaalle annetaan kulkemista varten bussikortti. Mikäli reittiliikennettä ei ole mahdollista käyttää sen puuttumisen tai muun syyn vuoksi, järjestetään kuljetus tilauslinja-autolla tai koulutaksilla.

Varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan kodin ja koulun välistä matkaa. Matka mitataan kotiportilta koulun portille lyhintä jalankulkukelpoista reittiä pitkin. Talvisaikaan jalankulkukelpoiseksi reitiksi katsotaan talvihoidettu kevyenliikenteenväylä tai autotie. Mikäli oppilas voi kulkea matkansa joko kevyenliikenteenväylää tai autotietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhin reitti. Kotiportilla tarkoitetaan oman pihan ja pihatien liittymää. Koulun portilla tarkoitetaan koulun pihan ja kouluun johtavan tien liittymää tai koulun piha-alueella olevaa pysäkkiä. Tarvittaessa kunnan hyvinvointipalveluissa määritellään koti- ja kouluportti ja mitataan matka karttaohjelmaa käyttäen.

Maksuton kuljetus oppilaille järjestetään POL 32 §:n perusteella jos:

- 3.–9. luokan oppilaan koulumatka on yli viisi kilometriä.

Maksuton kuljetus oppilaille järjestetään lisäksi jos;

- Esikoululaisen (0 lk) tai 1.–2. luokan oppilaan koulumatka on yli kolme kilometriä.

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle vaan oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin kuljetusreitinvarteen. Esiopetusoppilaan huoltajat huolehtivat esikoululaisen saattamisesta pysäkillä tai kuljetusreitinvarteen.

Itsekuljettavan matkan pituus voi olla enimmillään:

- Esikoululaisella (0 lk) yksi (1) kilometri.
- 1.–6. luokan oppilailla kolme (3) kilometriä.
- 7.–9. luokan oppilailla neljä (4) kilometriä.

Mikäli oppilaan itsekuljettava matka ylittää edellä mainitut kilometrirajat, oppilaalle järjestetään liittymäkuljetus. Liittymäkuljetus voidaan järjestää joko reittiliikenteen pysäkillä tai kuljetusreitinvarteen, josta oppilas nousee jatkokuljetukseen. Mikäli liittymäkuljetusta ei ole mahdollista järjestää kohtuullisin kustannuksin tai se on olosuhteista johtuen hankalaa, voidaan liittymäkuljetuksen sijaan myöntää saattoavustus.

Mikäli maksuton kuljetus myönnetään koulumatkan pituuden perusteella, huoltajan ei tarvitse tehdä erillistä hakemusta.

Saattoavustus

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona oppilaan kuljettamista tai saattamista varten kunta voi myöntää saattoavustusta. Saattoavustuksesta sovitaan ennen kuljetuksen aloittamista. Saattoavustuksen määrä on kulloinkin voimassa oleva KELA-korvaus oman auton käytöstä. Saattoavustuksen myöntämisestä päätetään kunnan hyvinvointipalveluissa. Se maksetaan huoltajalle laskun perusteella jälkikäteen todellisten kuljetuspäivien perusteella. Saattoavustus voidaan myöntää, jos kuljetusta ei ole mahdollista järjestää oppilaan kotipaikan sijainnin, aikataulujen sovittamisen tai oppilaan sairaudesta tai vammasta johtuvan erityisen syyn perusteella (mm. sairaalakoulun avo-opetus).

Kuljetuksen odotus

Aikataulusta riippuen oppilas voi joutua odottamaan koulun alkua kuljetuksen jälkeen tai kuljetusta koulun jälkeen. Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoinen voi kestää kaksi ja puoli tuntia (2 h 30 min) päivässä, jos oppilas ei ole lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta. Jo 13 vuotta täyttäneen oppilaan koulumatka odotuksineen voi kestää kolme tuntia (3 h) päivässä. Odotusajaksi lasketaan myös kodin ja pysäkin välisen kävelymatkan arvioitu aika. Odotusajaksi järjestetään ohjattua toimintaa. Aikataulut pyritään järjestämään siten, että odotustunteja tulisi mahdollisimman vähän.

Koulumatkan kesto odotuksineen ja kävelymatkoineen voi olla enimmillään

- Alle 13-vuotiailla 2,5 h
- Yli 13-vuotiailla (lukuvuoden alkaessa) 3 h

Kävelymatkaan käytettäväksi ajaksi määritellään

- 0.–2. luokan oppilaat 15 min/km
- 3.–9. luokan oppilaat 12 min/km

Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta. Kunnan vaarallisiksi luokitellut tiet on määritelty ikäluokittain kuljetussäännön kohdassa 6. ”Vaaralliset koulutiet”.

Maksuton kuljetus ilman huoltajan hakemusta järjestetään myös, mikäli 0.–2. luokan oppilaan matkalla on vartioimattoman tasoristeyksen ylitys. Myös ns. petokyytejä voidaan järjestää riistanhoitoyhdistyksen varmentaman petohavainnon perusteella.

Oppilaan voidaan kuitenkin edellyttää kulkevan kohtuullisen matkan vaaralliseksi luokitellun tien varressa pysäkillä. Kohtuullinen matka katsotaan tapauskohtaisesti ottaen huomioon tien olosuhteet sekä oppilaan ikä. Oppilaan voidaan edellyttää myös ylittävän vaaralliseksi luokitellun tien pysäkillä/pysäkiltä, kun se tapahtuu säännöllisesti tutussa kohdassa. Kouluauton kuljettajan tulee varmistaa tien ylitys sekä kyytiin ottaessa ja kyydistä jättäessä. Oppilaat pyritään tilausliikenteessä ottamaan ja jättämään tien turvalliselle puolelle, mikäli se on mahdollista.

Kuljetussäännössä vaarallisiksi luokitelluille tieosuuksille kuljetus myönnetään suoraan, eikä huoltajan tarvitse tehdä erillistä hakemusta. Muiden teiden osalta huoltaja voi hakea maksutonta koulukuljetusta kunnan hyvinvointipalveluista vapaamuotoisella hakemuksella. Hakemukset käsitellään tapauskohtaisesti, ja tarvittaessa pyydetään erikseen lausunnot tiehallinto- ja poliisiviranomaisilta. Teiden ja tiealueiden luokittelu vaarallisiksi kouluteiksi edellyttää aina hyvinvointilautakunnan päätöstä.

Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää asiantuntijan, kuten koululääkärin tai psykologin, lausuntoa, josta ilmenee selkeästi kuljetustarpeen syy ja perustelut sekä ajanjakso, jolle kuljetus tulisi järjestää. Lausunto itsessään ei suoraan oikeuta kuljetuksen järjestämiseen. Kuljetuspäätös pohjautuu lausunnon lisäksi myös moniammatilliseen yhteistyöhön, jossa kuullaan koulun henkilökuntaa ja oppilashuoltohenkilöstöä. Hyvinvointipalveluiden palvelujohtaja päättää tapauskohtaisesti kuljetuksen tarpeellisuudesta tai laajuudesta.

Kuljetusta ei välttämättä järjestetä kotipihalta saakka, elleivät lausunnon perustelut vaadi toisin. Ensisijainen kuljetusmuoto on reittiliikenne tai tilauslinja-auto, elleivät lausunnon perustelut vaadi taksin käyttöä tai erilliskuljetusta. Kuljetuspäätös tehdään enintään

lukuvuodeksi kerrallaan, ellei lausunnossa käy ilmi, että perusteet ovat pysyväisluonteisia. Jos kuljetus ei ole kohtuullisesti järjestettävissä, kunta voi tarjota saattoavustusta.

Vapaamuotoinen hakemus lausuntoineen osoitetaan kunnan hyvinvointipalveluihin koulukuljetuksista vastaavalle henkilölle. Hakemus tulee tehdä hyvissä ajoin ennen kuljetustarpeen alkamista. Uudelle lukuvuodelle hakemus tulisi toimittaa edellisen lukuvuoden päättyessä tai välittömästi, kun kuljetustarve on todettu. Kuljetuspäätös tehdään ja oikeus kuljetukseen voi alkaa vasta kun huoltaja on toimittanut tarvittavan hakemuksen liitteineen.

Kuljetus toissijaiseen kouluun

Jos oppilas otetaan huoltajien aloitteesta muuhun kuin koulutuksen järjestäjän määrittelemään kouluun, oppilaaksi ottamisen edellytyksenä on, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuneista kustannuksista. Jos oppilaan asuinpaikka muuttuu kesken lukukauden oman kunnan alueella, voidaan oppilaalle myöntää koulunkäyntioikeus vanhaan kouluun edellyttäen, että huoltaja järjestää kuljetuksen ja vastaa kustannuksista. Oppilaan hakeutuessa vieraan kunnan kouluun kunta ei vastaa kuljetuksesta aiheutuneista kustannuksista.

Väliaikainen asuinpaikan muutos

Oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen vain virallisesta osoitteesta. Kunta ei ole velvollinen järjestämään kuljetusta väliaikaisen osoitteenmuutoksen vuoksi, kuten perheen asuintalolle sattuneen vesivahingon, tulipalon, homeongelman tai muun kiinteistölle sattuneen vahingon takia. Vapaa-ajan asuntoa ei katsota viralliseksi osoitteeksi.

Yhteishuoltajuus

Yhteishuoltajuustilanteissa, joissa oppilas asuu vuorotellen tai osan aikaa molempien huoltajien luona, maksuton kuljetus järjestetään vain virallisesta, väestörekisteriin merkitystä osoitteesta. Jos virallinen uusi osoite on toisen koulun alueella mutta lapselle on haettu koulunkäyntioikeutta entiseen kouluun, ei kunnalla ole velvollisuutta järjestää kuljetusta.

Jos lapsi vuoroasumisen takia asuu säännöllisesti esimerkiksi joka toinen viikko toisen huoltajan luona entisessä kotiosoitteessa, selvitetään mahdollisuutta käyttää koulukuljetusta tapauskohtaisesti. Kuljetus toisen huoltajan osoitteeseen (lapsen toinen kotiosoite) ei kuitenkaan saa aiheuttaa uusia kuljetusreittejä tai lisäkustannuksia. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan huoltajan luota.

Maksullinen kuljetus

Maksulliseen koulukuljetukseen voi hakea ympäri vuoden. Vapaamuotoinen hakemus tulee lähettää heti tarpeen ilmetyä koulukuljetuksista vastaavalle henkilölle, joka selvittää kuljetusjärjestelyt. Varsinaisen päätöksen maksullisesta koulukuljetuksesta tekee hyvinvointikoordinaattori-rehtori.

Oppilaalle, jolla ei ole koulukuljetussäännön perusteella oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen, voidaan myöntää paikka maksulliseen koulukuljetukseen, mikäli autossa on

tilaa ja reitti on olemassa. Maksullisen kuljetuksen hinnan määrittelee hyvinvointilautakunta lukuvuodeksi kerrallaan.

Maksullisessa kuljetuksessa maksetaan varatusta paikasta, ei kulkemisesta. Laskutus tapahtuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Mikäli huoltaja haluaa perua varatun maksullisen kuljetuksen kesken varatun ajan, tulee se tehdä riittävän ajoissa. Mikäli lasku on lähtenyt ennen päättämislmoitusta, laskua ei hyvitetä. Myöskään suorittamattomista matkoista ei makseta hyvitystä. Maksullisessa kuljetuksessa olevan oppilaan huoltajan tulee omatoimisesti selvittää mahdolliset poikkeuspäivät kuljetuksissa. Kunnalla ei ole poikkeuspäivinä kuljetusvelvollisuutta, vaikka paikka olisikin varattu. Mikäli huoltaja jättää kuljetusmaksun maksamatta huomautuksesta huolimatta, on kunnalla oikeus peruttaa varattu kuljetus. Mikäli auton täyttöaste tai reititys muuttuu kesken maksulliseen kuljetukseen varatun ajan, pidättää kunta oikeuden lopettaa maksullisen kuljetuksen lyhyelläkin varoitusajalla.

3. Koulukuljetusten järjestäminen

Bussikortti

Kuljetusoppilaille annetaan lukuvuoden ensimmäisenä koulupäivänä bussikortti, josta tulee pitää hyvää huolta. Kortti oikeuttaa koulupäivän aikana kahteen koulumatkaan kodin ja koulun välillä. Kortin kadottua tai rikkouduttua tulee tehdä ilmoitus koulun kansliaan, josta oppilaalle tilataan uusi kortti. Mikäli kortti on kadonnut tai rikkoutunut oppilaan huolimattomuuden vuoksi, huoltaja vastaa oppilaan koulumatkakuluista uuden kortin saapumiseen saakka. Huoltajalta veloitetaan uudesta kortista kulloinkin voimassa oleva panttimaksu sekä tilauksen käsittelykulut. Kortti on oppilaan henkilökohtainen, eikä sitä saa lainata tai antaa muille.

Pysäkki

Liikennöitsijä/kuljettaja osoittaa kuljetuksessa olevalle oppilaalle otto- ja jättöpaikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Epäselvissä tapauksissa kunnan hyvinvointipalveluissa määritellään pysäkin sijainti.

Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Oppilaan sairastuessa kesken koulupäivän hänet ohjataan seuraavaan mahdolliseen kuljetukseen. Jos tämä ei ole mahdollista, otetaan yhteys huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin. Mikäli kuljetus näillä järjestelyillä ei tule kyseeseen, järjestetään kuljetus tapauskohtaisesti.

Perusopetuksen tukiovetus, jälki-istunnot, kerhotoiminta ja koululaisten ip-toiminta

Mikäli oppilaalle järjestetään tukiovetusta tai oppilas määrätään jälki-istuntoon, pyritään toiminta järjestämään ensisijaisesti niin, että oppilas pääsee lähtemään myöhemmällä kuljetuksella. Tällöin hän voi joutua odottamaan. Toisena vaihtoehtona on, että huoltaja kuljettaa oppilaan kotiin. Mikäli nämä järjestelyt eivät onnistu, järjestetään kuljetus tapauskohtaisesti.

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta koulun kerhoon, kerhosta kotiin tai kerhosta päivähoitoon eikä koululaisten iltapäivätoiminnasta kotiin. Iltapäivätoimintaan osallistuvalla

oppilaalla on kuitenkin oikeus käyttää koulukuljetusta ip-toiminnan jälkeen jo olemassa olevilla reiteillä, jos kuljetuksessa on tilaa. Kuitenkin niin, ettei lisäkustannuksia synny.

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää oppilaan kuljetusta muuten kuin kodin ja koulun välille (esikoululaiset myös hoitopaikan ja koulun välille).

Koulukuljetuksessa voivat kulkea vain kullekin reitille kuljetukseen oikeutetut oppilaat. Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusoppilaille tai ei kuljetuksessa oleville oppilaille ns. kaverikytyjä, vaikka autoissa olisi tilaa. Liikennöitsijä voi ottaa reittiliikenteen busseihin oppilaita maksulliseen kuljetukseen reittiliikenteen taksalla, jos kyytiin mahtuu. Tilausliikenteenä hankittuihin kuljetuksiin liikennöitsijä voi halutessaan ottaa omalla vastuullaan kyytiin ylimääräisiä oppilaita, mutta liikennöitsijällä ei ole oikeutta kerätä maksuja kyydissä kulkemisesta.

Esiopetuksen hoitopaikka ja leikkitoiminta

Esiopetuksessa olevia oppilaita voidaan kuljettaa myös hoitopaikan ja esiopetuksen välillä edellyttäen, että myös hoitopaikan ja esiopetuspaikan välinen matka on yli 3 km ja että kyseessä on kunnan määrittelemä kunnallinen hoitopaikka.

Mikäli esiopetuksessa olevalle oppilaalle on järjestetty leikkitoimintaa aamu- ja iltapäivisin, kuljetusta ei järjestetä. Jos esiopetuksen oppilaalle on varattu leikkitoimintaa aamupäivisin, kuljetus voidaan myöntää iltapäiväksi esiopetuksesta suoraan kotiin tai hoitopaikkaan tai päinvastoin. Osittaisessa leikkitoiminnassa olevan esikoululaisen kuljettaminen on mahdollista, mikäli osittaisen leikkitoiminnan käyttäminen on tiedossa reittien suunnitteluvaiheessa.

Kesken lukuvuoden huoltajan toimesta tapahtuvista leikkitoimintamuutoksista johtuen kuljetuksen järjestämien jää huoltajan vastuulle ellei sitä ole mahdollista ja kohtuullisin kustannuksin, kunnan järjestää.

Esioppilaiden turvallisuuden kannalta on tärkeä, että lapsi saatetaan kuljetukseen ja häntä ollaan vastassa. Esioppilasta ei jätetä kuljetuksesta ilman, että huoltajat tai esiopetuksen henkilökunta on kuitannut lapsen vastaanotetuksi. Turvallisesta järjestelystä sovitaan erikseen huoltajien kanssa reiteittäin.

Poikkeustilanteet

Poikkeustilanteissa, kuten huonoissa keliolosuhteissa, kovilla pakkasilla, tai työtaisteluiden aikana kunta ei vastaa kuljetuksen järjestämisestä. Päätös oppilaan kouluun lähettämisestä on näissä tapauksissa huoltajan vastuulla.

Tiedottaminen

Kunta tiedottaa kuljetusreiteistä, aikatauluista ja koulukuljetuksia hoitavista liikennöitsijöistä kunnan verkkosivuilla ja Wilmassa sekä koulujen sivuilla.

Liikennöitsijä tekee ennen lukuvuoden alkua reitityksen ja aikataulutuksen kunnalta saatujen oppilaslistojen ja työjärjestysten perusteella. Koulu tiedottaa huoltajia lukuvuoden koulukuljetuksista.

Liikennöitsijä on velvollinen ilmoittamaan kunnalle sekä huoltajien tietoon kuljettajien/autojen yhteystiedot.

4. Koulukuljetusta koskevat säännöt ja ohjeet

Oppilaiden, huoltajien, koulujen, kouluauton kuljettajien ja liikennöitsijöiden tulee ottaa huomioon koulukuljetuksessa muun muassa seuraavia asioita:

Oppilaan muistilista

- Ole pysäkillä/hakupaikalla vähintään 5 minuuttia ennen haku-aikaa, jotta kaikki kuljetettavat ehtivät kouluun. Autonkuljettajalta voi tiedustella, milloin auto aikataulun mukaan on pysäkilläsi.
- Odota autoa pysäkillä tien reunassa, sillä esimerkiksi viereisellä kevyenliikenteen väylällä odottavia ei pidetä kyytiin pyrkijöinä. Anna autolle selkeä pysähtymismerkki.
- Koulupäivän päätyttyä sinulla on 5–10 minuuttia aikaa pukea ulkovaatteet päälle ja siirtyä rauhallisesti autoon.
- Istuudu penkille ja kiinnitä turvavyö ja pidä se kytkettynä koko matkan ajan. Istu paikallasi autossa ajon aikana.
- Käyttäydy asiallisesti, ota huomioon muut oppilaat sekä kuljettaja.
- Älä puhu kovaäänisesti tai kuuntele musiikkia kovalla.
- Noudata kuljettajan antamia ohjeita.
- Säilytä reppua matkan aikana jalka- tai tavaratilassa, älä viereisellä paikalla tai selässä.
- Jos sinulle tulee kuljetuksen aikana pahoinvointikohtaus, ilmoita tai pyydä kaveria ilmoittamaan siitä kuljettajalle.
- Kerro kuljettajalle, koululle tai kotiin jos matkan aikana ilmenee ongelmia.
- Nouse autoon ja poistu autosta pysäkin puolelta.
- Odota, että kouluauto on jatkanut matkaa ennen kuin lähdet ylittämään tietä. Ota huomioon myös muu liikenne.
- Pidä hyvää huolta lukuvuoden ensimmäisenä päivänä saamastasi bussikortista. Suositeltavaa on säilyttää sitä kotelossa.
- Bussikortti on henkilökohtainen, sitä ei saa lainata eikä antaa muille.
- Bussikortti oikeuttaa koulupäivän aikana kahteen matkaan kodin ja koulun välillä.

- Voit matkustaa ilman bussikorttia kerran aamulla kouluun, iltapäivän lähtöön täytyy hakea vuorokausilippu koulun kansliasta.
- Ilman korttia tai vuorokausilippuja et saa matkustaa toistuvasti.
- Mikäli kortti katoaa tai rikkoutuu, tee ilmoitus koulun kansliaan uuden kortin tilaamista varten.
- Varaudu pukeutumisella auton mahdolliseen myöhästymiseen esimerkiksi kovilla pakkasilla tai liukkaalla kelillä.
- Muista käyttää turvaliivejä ja heijastimia varsinkin pimeään aikaan. Näin autat kuljettajaan huomaamaan sinut pysäkillä ja välttät myös mahdollisilta vaaratilanteilta.
- Mikäli auto ei saavu määräaikaan, kohtuullinen odotusaika myöhästymistilanteessa on 20 minuuttia. Tämän jälkeen voit olettaa, että vuoro on jostakin syystä peruuntunut ja voit tiedustella korvaavia kyytijärjestelyjä koululta. Voit myös itse soittaa suoraan liikennöitsijälle/kuljettajalle saadaksesi tietoa ongelmasta ja lisäohjeita. Pääsääntö on se, että liikennöitsijä korvaa peruuntuneen kyydin mahdollisimman nopeasti.
- Koulumatka on hyvää hyötyliikuntaa. Liikunta vaikuttaa positiivisesti myös koulumenestykseen!

Huoltajan muistilista

- Liittymäkuljetuksessa olevien ja reitin päätepisteessä tai erillisen piston päässä asuvien oppilaiden huoltajien on hyvä ilmoittaa kuljettajalle hyvissä ajoin, jos oppilas ei tule kyytiin. Näin vältetään turhalta ajolta.
- Kouluautossa saa kuljettaa vain sellaisia urheiluvälineitä, joita tarvitaan liikuntatunneilla tai muuten koulun ilmoittamissa poikkeustapauksissa.
- Huoltajat opastavat lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkan aikana.
- Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin.
- Huoltaja huolehtii, että oppilas on ajoissa pysäkillä ja pukeutunut säänmukaisesti ja pimeällä heijastimiin.
- Huonolla ajokelillä (liukkaus, lumisade, avaraaton tie) kouluauto ei välttämättä pysty liikennöimään sivuteillä. Huoltajan tulee tällöin saattaa lapsensa pääreitinvarteen/varresta.
- Lukuvuoden alussa kunta kustantaa oppilaan ensimmäisen bussikortin. Kadonneesta tai rikkoontuneesta kortista peritään maksu. Uuden kortin saapumiseen asti oppilas käyttää koululta saamiaan vuorokausilippuja.

- Keskustele lapsen kanssa koulumatkan sujumisesta ja ole tarvittaessa yhteydessä koululle.

Koulun muistilista

- Koulun rehtori huolehtii, että kuljetusten järjestäjä saa kuljetusoppilaiden lukujärjestyksen ajoissa.
- Oppilaat aikataulutetaan koulujen lukujärjestysten mukaisesti koulukuljetusten reiteille, lukujärjestysten tulisi olla pysyviä.
- Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan.
- Koulujen tulee välittää huoltajilta ja oppilailta tulevaa tietoa koulukuljetusten toimivuudesta koulukuljetuksista vastaavalle henkilölle.
- Koulu ilmoittaa myöhästyneistä tai ajamatta jääneistä reiteistä sekä kuljetuskaluston mahdollisista puutteista kuljetuksista vastaavalle henkilölle mahdollista reklamointia varten.

Kuljettajan/liikennöitsijän muistilista

- Oppilaat otetaan kyytiin ja jätetään kyydistä sovitussa paikassa.
- Odotusalueelle ajetaan rauhallisesti. Koulujen on piholla noudatettava erityistä varovaisuutta.
- Kuljetus tapahtuu sovitun aikataulun mukaisesti. Jos auto on etuajassa, tulee aikataulua tasata sopivassa kohdassa. Kelivara on huomioitava.
- Kuljettaja varmistaa, että kaikki oppilaat ovat kyydissä ja kaikilla on turvavyöt kytkettyinä, ennen kuin lähtee liikkeelle.
- Kuljettaja huolehtii, että autoon siirtyminen ja poistuminen tapahtuvat rauhallisesti ja kiireettä. Jos oppilas joutuu ylittämään tien pysäkillä/pysäkiltä, tulee kuljettajan tarvittaessa varmistaa oppilaan turvallinen tien ylitys.
- Kuljettaja huolehtii, että järjestys säilyy autossa kuljetuksen aikana. Toistuvissa häiriötapauksissa on otettava yhteys kouluun ja tarvittaessa oppilaan vanhempiin.
- Kuljettaja on myös oheiskasvattaja, käyttäytymisen ja kielenkäytön on oltava asiallista ja ystävällistä.
- Kuljettaja huolehtii, että auto on siisti ja kunnossa.
- Kuljettaja noudattaa liikennesääntöjä.
- Koulukuljetukseen ovat oikeutettuja vain kunnasta tai koululta annettuun kuljetuslistaan merkityt oppilaat. Epäselvissä tapauksissa on otettava yhteys kuljetuksista vastaavaan henkilöön.

- Kuljettaja ei saa jättää oppilasta muualle kuin ennalta sovittuihin lähtö- ja päätepisteisiin.

5. Ongelmatilanteet

Onnettomuus

Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Liikennöitsijän vakuutus korvaa vahingot, jotka ovat liikennöitsijän vastuulla. Tapaturmavakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa koulun ja kodin välillä. Lyhytkin poikkeaminen koulumatkalla katkaisee vakuutuksen. Liikennöitsijä on velvollinen ilmoittamaan pienimmistäkin onnettomuuksissa kuljetuksista vastaavalle henkilölle.

Auto ei saavu pysäkille

Jos kouluauto rikkoontuu kesken kuljetuksen, on liikennöitsijä velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Korvaavan kuljetuksen järjestäminen saa kestää enintään puoli tuntia.

Kunta ei ole velvollinen korvaamaan huoltajan ajamia kyytejä tai tämän tilaamia taksikyytejä.

Ilkivalta

Kunta ei korvaa oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttamaa ilkivaltaa. Huoltaja on velvollinen korvaamaan lapsensa aiheuttamat vahingot suoraan liikennöitsijälle. Liikennöitsijä ja huoltaja sopivat keskenään vahinkojen korvaamisesta.

Palaute kuljetuksen laadusta

Mikäli kuljetuksen laatuun ei olla tyytyväisiä, palaute tulee osoittaa Liperin kunnan kuljetuksista vastaavalle henkilölle ja liikennöitsijälle. Vakavissa rikkomuksissa tulee ottaa yhteyttä suoraan poliisiin.

Kuljetuksesta myöhästyminen koulupäivän jälkeen

Jos oppilas myöhästyy vahingossa koulukuljetuksesta, hän voi käyttää seuraavaa kuljetusta, jos sellainen vielä on. Jos lapsi myöhästyy viimeisestä kuljetuksesta, ei kunnalla ole velvollisuutta järjestää uutta kuljetusta.

6. Vaaralliset koulutiet

Tien suuntainen kulkeminen, Liperin koulun alue:

Käsämäntie-Kantturantiehaarasta Käsämän suuntaan saattaa olla vaarallinen 0.–4. luokan oppilaille.

Heinävedentie Siikasalmen sillalta Heinäveden suuntaan saattaa olla vaarallinen 0. –4. luokan oppilaille.

Viinijärven koulun alue:

Kuopiontie välillä Kontkalantie–Varkaudentie saattaa olla vaarallinen 0.–6. luokan oppilaille.

Kuopiontie välillä Jokiranta – kunnan raja saattaa olla vaarallinen 0. –6. luokan oppilaille.

Kuopiontie välillä Siikonientie–Jokiranta saattaa olla vaarallinen 0.–4. luokan oppilaille.

Viinijärventie välillä Kontkalantien risteys – taajama saattaa olla vaarallinen talviaikaan 0.–4. luokan oppilaille.

Ylämyllyn koulun alue:

Polvijärventie välillä Jaamanlammentie–Mertalammentie saattaa olla vaarallinen 0.–4. luokan oppilaille.

Pärnävaarantie välillä Heinälammentie–Rykmentintien risteys saattaa olla vaarallinen talviaikaan 0.–4. luokan oppilaille.

Tien ylittäminen

Viinijärven koulun alue:

Kuopiontie välillä Kontkalantie–Varkaudentie saattaa olla vaarallinen 0.–6. luokan oppilaille.

Kuopiontie välillä Jokiranta – kunnan raja saattaa olla vaarallinen 0.–6. luokan oppilaille.

Kuopiontie välillä Siikonientie–Jokiranta saattaa olla vaarallinen 0.–4. luokan oppilaille.

Kuopiontie välillä Varkaudentie–Liperintie saattaa olla vaarallinen 0.–6. luokan oppilaille.

Muilla teillä kuin Kuopiontiellä kuljetusoppilaan, joka on oikeutettu maksuttomaan kuljetukseen koulumatkan pituuden perusteella, voidaan edellyttää ylittävän tien tai kulkevan tien suuntaisesti kohtuullisen matkan pysäkillä/pysäkiltä. Vaarallisuusluokituksia ei ole kirjattu niillä tiealueilla, joilla kuljetus myönnetään jo matkan perusteella. Tilausliikenteessä kuljetusreitit pyritään suunnittelemaan siten, että teiden ylityksiä ei tulisi. Mahdollisessa tien ylityksessä kuljettaja varmistaa oppilaan tien ylityksen ja tarvittaessa saattaa tien yli.

Yläkouluikäisille (7.–9. lk) ei Liperin kunnassa järjestetä kuljetuksia tien vaarallisuuden vuoksi.